

Wetenschappers UAntwerpen analyseren het protestnieuws op Eén en VTM

Dubbel zoveel protest: “Klimaatmarsen veroorzaakten hoogste piek”

Afgelopen maand lieten betogers in Brussel meermaals hun stem horen over de huidige coronamaatregelen. Ook de klimaatmarsen van Youth For Climate of Black Lives Matter-betogingen brachten veel volk op de been. Straatprotest is niet meer uit onze samenleving weg te denken. Wetenschappers aan de Universiteit Antwerpen onderzochten de berichtgeving in de 19 uur-journaals van Eén en VTM tussen 2003 en 2021, en stelden vast dat de protestberichtgeving in deze periode bijna verdubbelde.

Tussen januari 2003 en maart 2021 ging het maar liefst op 15% van alle nieuwsdagen over protest. “Protest staat constant op de nieuwsagenda”, aldus de politicologen van de Universiteit Antwerpen. “Sterker nog, de aandacht voor protestacties verdubbelde bijna de afgelopen decennia.” De onderzoekers vinden dat een goede zaak: “Protest is onmisbaar in een gezonde democratie. Het geeft een stem aan de burger en is vaak de start van een politiek debat.”

Opvallend wel zijn de verschillen tussen de journaals van Eén en VTM. Eén besteedde in totaal zo’n 30 uur zendtijd aan protestnieuws, VTM 23 uur. Eén had net iets meer aandacht voor protest rond werkomstandigheden, migratie en burgerrechten, terwijl VTM de klimaatmarsen wat meer in de kijker plaatste.

Tussen 2003 en 2021 waren economie, werk en klimaat de belangrijkste protestthema’s in het nieuws, maar de onderzoekers zagen in 2019 wel een uitzonderlijke piek. “In dat jaar wisten de klimaatmarsen van Youth For Climate zo’n 70% van het protestnieuws voor zich te winnen”, weet onderzoekster Luna Staes. Daarnaast kaapten de vakbondsacties tegen de besparingen van de regering Michel (2014) en de Black Lives Matter-betogingen (2020) de meeste zendtijd weg.

Wie voert het woord?

Wie mag het woord voeren wanneer het over protest gaat in het nieuws? Organisatoren, middenveldorganisaties en protestdeelnemers wisten een ruim aandeel spreektijd naar zich toe te trekken. De deelnemers van de protesten kregen een vierde van de aandacht, terwijl de aandacht voor middenveld en protestorganisaties varieert tussen 33% (op Eén) en 23% (op VTM). Vakbondsvoorzitters Rudy De Leeuw (1108 seconden), Marc Leemans (593 seconden) en Youth for Climate-aanvoester Anuna De Wever (844 seconden) vergaarden de meeste spreektijd van iedereen. “Politici, naar wie het protest vaak gericht is, krijgen minder kans om te reageren. Zij kregen respectievelijk 16% en 19% van de spreektijd op Eén en VTM”, vult onderzoekster Ine Kuypers aan.

Conflict en diversiteit

Niet elk protest komt in het nieuws. Welke betogingen het nieuws halen en welke niet, hangt af van een aantal kenmerken. “We zien dat deelnemersaantallen een belangrijke rol spelen: hoe meer zielen, hoe meer zendtijd”, aldus onderzoekster Hanne Tillemans. “Protesten met 10 000 deelnemers of meer kregen gemiddeld bijna 164 seconden meer zendtijd en schopten het sneller tot hoofdpunt van het nieuws.”

Ook een zekere mate van conflict is van belang wil protest aandacht krijgen. Acties die gepaard gaan met schade, hinder, arrestaties of waterkanonnen komen langer en meer vooraan in het nieuws. “Niettemin stellen we vast dat de berichtgeving, zowel op Eén als VTM, meestal vreedzaam protest toont. Dit is wellicht te wijten aan het feit dat veruit de meeste protesten vredig verlopen”, benadrukken de onderzoekers.

De diversiteit van de deelnemers is een derde belangrijke factor. Wanneer bijvoorbeeld mannen deelnemen aan een protest voor vrouwenrechten, of jonge mensen aan een pensioenbetoging zien we een positief effect op de zendtijd en verdubbelt de kans om als hoofdpunt in het nieuws te komen.

Contact

Dit persbericht is gebaseerd op de resultaten van de Nieuwsmonitor 31 van het Elektronisch Nieuwsarchief (ENA). Wenst u meer informatie, neem dan contact op met Luna Staes, doctoraatsstudente aan de Universiteit Antwerpen. De volledige Nieuwsmonitor kan u [hier](#) raadplegen.

E-mail	Luna.staes@uantwerpen.be	Website	www.nieuwsarchief.be www.steunpuntmedia.be
Telefoon	+32 499 48 05 68	Twitter	@nieuwsarchief